

D
Din vana 73.802

GLASURI DIN MORMINTE ȘI DIN CER...

— PENTRU NOI CEI DE AZI —

I.

VORBIREA MARELUI POET ȘI PATRIOT VASILE ALEXANDRI

ROSTITĂ ÎN ADUNAREA SENATORILOR ROMÂNIEI
LA 1879, LA DESBATEREA LEGII CARE DESCHI-
DEA EVREILOR UȘIȚA DE INTRARE ÎN RÂNDUL
CETĂȚENILOR ROMÂNIEI

În legătură cu aceasta, citiți și Cuvântarea
filosofului Vasile Conta, rostită în Adunarea
Deputaților din acelaș an (1879).

(Se află tot la Administrația „Libertatea“, Orăștie.

st. 73-802

In. 27.628

de la Seos

GLASURI
 DIN MORMINTE,
 ȘI DIN CER...
 — PENTRU NOI CEI DE AZI —

I.

VORBIREA MARELUI POET ȘI PATRIOT
VASILE ALEXANDRI

ROSTITĂ ÎN ADUNAREA SENATORILOR ROMÂNIEI
 LA 1879, LA DESBATEREA LEGII CARE DESCHI-
 DEA EVREILOR UȘIȚA DE INTRARE ÎN RÂNDUL
 CETĂȚENILOR ROMÂNIEI

În legătură cu aceasta, cetiți și „Cuvântarea
 filosofului Vasile Conta, rostită în Adunarea
 Deputaților din acelaș an (1879).

(Se află tot la Administrația „Libertatea“, Orăștie.

Cuvinte lămuritoare.

Pentru ca cetitorii din popor, — pentru cari mai ales se tipărește această cărțicică, tâlcuindu-se în ea pe limba poporală vorbirea marelui patriot care a fost poetul Vasile Alexandri, — să înțeleagă deplin rostul ei, dăm aci câteva lămuriri:

Pe la începutul veacului trecut, când țările române Moldova și Muntenia, erau încă năcăjite de stăpânire streină, de cea turcească, pe lângă care intraseră în țări mulțime de Greci speculatori, — începuseră a se furișa și un număr mai mare de Iidani. Aceștia se așezaseră mai mulți prin sate, ~~căci aci găseau ei~~ destui oameni fără învățătură și ușor de înșelat, de pe cari puteau (cum pot și azi) să facă prea ușor averi mari. Pentru a se îmbogăși repede, evreii săvârșeau adevărate crime față de poporul dela sate: Îl amăgeau la beutură, și celor mai lipsiți li-o îmbiau fără bani, scriind numai în cărțuliile lor, că ce li-au dat. Iar când creștinul îi era dator 100 ori 200 de Lei (pe atunci sumă mare) cârcimarul îi punea otravă în beutură ori i-o aurunca în fântână, de pierrea omul. Atunci scofându-și hârtia, scria în

loc de 10 câte 100, în loc de 100, 300 ori 400 și îi lua averea, casa, vituțele.

Lucrurile acestea s'au *adeverit* în fața tribunalelor în multele procese ce s'au iscat din aceste fărădelegi. Și atunci stăpânirile țărilor au adus Legea, care Jidanului nu-i mai dădea voie să se așeze la sat, nici să aibă proprietate (moșie), nici prăvălie (bolță) la sate, fiind el un om primejdios, ucigaș din ascuns, care se folosește în chip fioros de nepriceperea bietului popor țăran!

Această opreliște era cuprinsă în așazisul „Articolul 7“ din Constituție (din Legea de familie a țării).

În temeiul aceluși articol (paragraf) 7, Evreii n'aveau nici drepturi politice (drept de vot și cele ce urmează din drepturile cetățenești). Asta și pentru cuvântul, că și așa cei mai mulți erau venetici strecurați pe furiș, pe nesimțite în țară și fără nici o credință către ea, — cărora nu li se cădea să aibă „drepturi“ la fel cu vechii cetățeni pe cari se sprijinea țara de sute de ani.

*

După războiul din 1878/79, când România, alături de Ruși, bătuse pe Turci și și zmulșese neatârănarea cu prețul sângelui său scump, vărsat din belșug la Plevna, Grivița, Vidin, Palanca și celelalte, — la marele Sfat de Pace ținut la Berlin, unde marile State aveau să-i întărească neatârănarea câștigată prin vitejie, și s'o scrie în Contractul (Tratatul) de Pace, — s'au pus jidovii pe

lângă diplomații țărilor mari, și știind că toate statele au mereu lipsă de bani, le-au promis (făgăduit) tot felul de împrumuturi dela bancherii lor cei mari, — dar ei, diplomații marilor State, să silească pe România acum, la încheierea păcii, să primească în șirul cetățenilor săi și pe jidani și să le dea drepturi ca ori-și-cărui cetățean creștin! Că de unde nu, marile Puteri nu-i vor recunoaște neafârnată fața de Turci!

Și pentru ca cererea să prindă, — au făcut să urle codrul de gazete mari streine (cumpărate de ei), asurzind urechile lumii cu povești, că România e așa și așa de „barbară“ față de harnica pătură de jidani muncitori, că nu le dă drepturile pe care le au în alte țări mari, că-i omoară în progromuri (ucideri cu grămada), — și câte toate! Acum că-i țară încă sub stăpânire streină (turcească și în parte rusească) e așa de crudă cu nenorociții de jidani, dar mi-te după ce țara va ajunge neafârnată! Acu-i vremea să pășască la mijloc marile State și să-i poruncească să dea evreilor drepturi la fel cu cele pe cari le au în alte state!

Și ponegrirea a prins foarte, — căci străinătatea nu cunoaștea România aproape de loc și credea ori-ce boroboafă ce i se spunea despre o astfel de Cenușotcă necunoscută...

Tâlharii de drumul mare, care stau anume la răspântiile Istoriei și a marilor întorsături în viața popoarelor, pentru a pune unuia ori altuia pistolul în pept, — au ales bine clipa de a pune României arma 'n pept...

Și se văzu durerosul fapt, că națiuni luminate, ca Franța, Italia, Austro-Ungaria, Germania, — deteră crezare șipetelor jidovești și cererii marilor lor bancheri, și — pășiră pe placul aceloră, împotriva nevinovatei Cenușotce, a României, și spuseră:

— O fi! Trebuie să facem așa. Cerem României, că, dacă vrea să i cunoaștem neafârnatărea față de Turci, și să i-o înscriem în Contractul de pace, — ea să-și schimbe acel „Articol 7“ din Constituția ei și să *dee și Evreilor drepturi cetățenești*, ca și neamurilor creștine, ca și poporului său românesc!

Și trimiseră vorbă României: Adună-ți iute Marele Sfat al Deputaților și Senatorilor, și fă schimbarea asta! Pân'atunci nu iscălim Contractul (Tratatul) de pace, și nu ești recunoscută ca fără neafârnată!

Sub amenințarea aceasta Sfatul Țării Românești se văzu silit a se aduna și a chibzui.
Ce să facem?

Să nu dăm jidanilor drepturile ce le cere Sfatul dela Berlin și așa să nu ni se recunoască neafârnatărea?, ori, de dragul neafârnatării, să ne umilim dând drepturi acestor vipere din casa noastră?

Și au zis atunci conducătorii țării: Nu ne putem lipsi de fructul războiului nostru... Ni se pune cușitul în gât... Nu avem putere de a ne feri de această nenorocire... S'o primim. Schimbăm articolul 7... Dar cercăm să ne apărăm și noi cât putem, chiar prin noua lege...

S'au rostit vorbiri mari și îndurerate și în adunarea Deputaților și în cea a Senatorilor.

Printre acele vorbiri îngrijorate, se ridică mai ales două prin strălucita lor desvoltare și luminare a lucrului: Vorbirea marelui învățat Filosoful *Con ta*, rostită în Adunarea Deputaților, și vorbirea poetului *Vasile Alexandri*, mare patriot, rostită în Adunarea Senatorilor.

Pentru cei cari nu știu destul de bine cine a fost *Vasile Alexandri*, spunem aci, că el a fost fiu al pământului Moldovei, născut la *Bacău*, din familie aleasă, cu moșie la *Mircești*, și vedea cum asupra acelei țări dragi, încep a se răvărsa în chip tot mai îngrijorător valurile de *Evrei*... El cunoștea pe țăranul român, ca un copil de țăran, și-i iubea pe țărani și-i prețuia ca pe „talpa-țării“, care de-o fi sănătoasă, fi-va și țara puternică, de-o fi mâncată de cari, clătina-se-va și statul clădit pe acea talpă. Ca boer cu moșie, avea și el, după obiceiul vremii, un număr măricel de Țigani lucrători pe moșie, ca clăcași, iobagi, robi. Nu-i plăcea lui acest lucru, ca să mai vadă robi și în veacul ce se zicea „al luminei“, și într'o bună zi dete știre robilor săi pârliți de pe moșie, că — sunt liberi! Trăiască și ei în rând cu oamenii, înjghebeze-și și ei gospodărie și viață de oameni!... Iubea tare poporul și-l dorea ferit de tot ce-i e spre rău. A lucrat din răspuțeri pentru unirea într'una a celor două țări surori ce trăiau încă despărțite: *Moldova* și *Muntenia*, până a reușit a le vedea unite.

El a scris în acele zile „Hora Unirii“:

— „Hai să dăm mână cu mână,
Cei cu inimă română!...“ —

El a cântat apoi vitejiile dorobanșilor dela Plevna și Grivița, — și în una din poeziile acestor zile de mărire a neamului, a scris versul profetic:

„Viitor de aur România are
Și prevăd prin veacuri a ei înălțare!...“

Și n'au trebuit să treacă veacuri, ci doar o jumătate bună de veac, și aceea ce el prorocsea: s'a împlinit!

Ei, bine, capul acesta luminat, care a auzit așa de curat chemarea vremii și o împlinirea pe ea chiar nainte de soroc, și ochiul acesta care vedea așa de curat viitorul, — acest cap luminat și ochiu bine văzător, s'a îngrozit de nenorocirea ce vedea că se abate asupra acestui neam drag lui și a țării lui scumpe, prin năvala evreiască în țară, și prin năzuințele ei de a se înălța pe treptele ducătoare la putere, la stăpânire, — și de aceea a vorbit în Sfatul Țării așa de hotărât, așa de luminat despre acest lucru, precum vedeși în paginile ce urmează.

Au mai vorbit și alții cu inimi îndurerate, și în Adunarea Deputaților și în a Senatorilor, — dar pe urmă... s'au supus apăsării împrejurărilor și au primit schimbarea poruncită dela Berlin! Au scos din „Constituția“ țării articolul 7, cel cu opreliștea, și l'au înlocuit cu altul...

Luminații patrioți însă au luat chiar în noua Lege o măsură de apărare, în forma aceea, că au zis:

Vor fi primiți și Evreii în rândul „cetățenilor“ români, dar fiecare, care vrea să fie „cetățean“, să înainteze cerere către Sfatul Țării, și acela să-l primească, dacă stă de 10 ani în țară și împlinește cerințele unui cetățean...

Tot se punea prin aceasta o strecurătoare, ca să nu între în șirele „cetățenilor“ toți veneticii, toți aduși de vânt cu grămada!

(Acum, după războiul din urmă, avem durere și mai mare: Tâlharii de drumul mare, ne pândiră iară, și făcură, cu aceleași mijloace, să-i primim în România-mare, pe toți, cu buni, cu răi, în rînd cu noi! Ni s'a dat adecă lovitură și mai grea ca cea dela 1879, pentru apărarea noastră față de acești venetici primejdioși!)

Lupta inimilor curate românești dela 1869 în Sfatul Țării de atunci, — e viu oglindită în cele două vorbiri: alui Vasile Alexandri, și a filosofului Conta. De aceea le dăm pe amândouă în 2 broșuri (cărțicele), ca să le poată citi tot Românul azi, după jumătate de veac, — căci ele se potrivesc par'că și mai mult azi pentru țara noastră și stările din ea și pentru primejdiile ce-i amenință viitorul, — decum se potriveau la 1879...

Stările, din acest punct de vedere, nu s'au îmbunătățit, ci s'au chiar înrăit, — pentru-că conducătorii politici ai acelor zile hotărâtoare și

apoi a celor următoare, nu au ascultat de glasurile de proroci a celor doi luminași bărbași ai neamului.

Glasul lor par'că ne strigă azi, mai tare ca ori-care altădată, din mormânt, ba din Cer, — să ne trezim din orbirea noastră! Să vedem în ce primejdie era neamul atunci, și să înțelegem *cu cât a crescut de atunci până azi primejdia!*

Celîși acum, și ascultați ce spunea poetul Vasile Alexandri în Adunarea Senatorilor României la 1879, când li se cerea să șteargă din Constituție „Articolul 7“ cel opritor, și să deschidă Evreiloilor ușa spre a intra în rîndul cetățenilor țării, la fel îndreptățiți cu vechiul neam susținător de stat, cu neamul românesc, în Țara ajunsă liberă.

D-lor Senatori! Voiu vorbì foarte puțin, mai cu seamă după ce legea a fost votată de Adunarea Deputaților. Sunt singur în secțiunile onoratului Senat (comisiile restrânse, alese dintre senatori pentru înainte cercetare și pregătire a legii ce va veni în desbatere), care nu primesc schimbarea articolului 7. Ținuta mea, prin urmare, este foarte grea. Însă voi avea curajul de a o susține, pentru că sunt conștient de conștiința mea (de sufletul meu).

D-lor Senatori! Astăzi România vine înaintea noastră cu istoria sa în mână, pentru ca noi să scriem pe paginile sale sau *umilirea și perderea neamului nostru, sau pășirea bărbătească la mântuirea lui!*

Stare dureroasă pentru Patria Română! Stare grea pentru senatorii Români!

În fața acestei stări, fără samăn în istoria lumii, trebuie să știm a ne ridica cu inima și cu cugetul la înălțimea datoriei noastre, fără patimi, fără porniri aspre, dar cu duh liniștit, cu patriotism luminat (curată iubire de țară) și cu nobilul

curagiu ce se cere dela oameni chemați a hotărî de soarta țării lor!

Să ne urcăm dar pe această tribună (masă ridicată pentru vorbitori), conduși numai de glasul conștiinței noastre (a sufletului din noi), și feriți de ori-ce simțământ de dușmănie împotriva nimănui, nici chiar împotriva articolului 44 din tratatul dela Berlin (Contractul de pace, care cere umilirea), nici chiar în potriua *Alianței Israelite (marea Insoțire a Jidanilor de pe glob, care se mestecă în trebile țărilor!)*, căroa datorește România cumpăna înspăimântătoare în care se găsește astăzi.

Voiu zice mai mult: Departe de a fi dușmani, să le fim oarecum recunoscători (mulțumitori), căci Alianța Israelită, prin dorința-i nerăbdătoare și nechibzuită, de a câștiga grabnic drepturi civile și politice pentru cei de-o religie cu ea, cât și articolul 44 din Tratat (din Contractul de pace) care ne poruncește nouă, într'un chip draconic, împlinirea acelei dorințe, fără a-i păsa de nevoile noastre, — *ne-au deschis ochii asupra primejdiei ce ne amenință, și au deșteptat în noi simțământul păstrării de sine naționale.*)*

*) Așa grăia poetul curat văzător la 1879. Spunea că Evreii, prin îmbulzala lor asupra neamului românesc în țara lui, i au deschis ochii asupra primejdiei pe care aceia o aduc asupra

Eram adormiți pe patul nepăsării, pat vecin cu mormântul. Suntem acum treziți!... Să fim dar treji, la postul ce ne-a încredințat patria noastră, și să privim cu ochi pătrunzători starea ce se face României de Congresul dela Berlin, pentru ca, în cunoștință de lucru și cu mâna pe suflet, să luăm o hotărâre bărbătească, dreaptă, vrednică de noi!

Ce vedem azi în această parte de lume ce se numește România?

Vedem un popor blând, îndurat, primitor, înțelegător, iubitor de înaintare, gata a se face una cu națiile cele mai luminate, îngăduitor în ce privește religia (credița) altora; un popor care timp de mai multe veacuri de restriște, de lupte crâncene, a știut, prin o politică dibace și prin vitejia lui, să-și păstreze naționalitatea (neamul) și să-și scape moșia de poftete nesățioase ale puternicilor săi vecini; un popor care într'un număr mic de ani, a înfăptuit cu liniște, în sânul țării sale astfel de schimbări ale vieții, care la alte nații au cerut sutimi de ani și pe cari le-au putut îndeplini numai după-ce s'au vărsat râuri de

viitorului neamului românesc în România!.. Durere, ochii deschiși pe-o clipă, s'au închis prea curând iară, căci a urmat o nouă adormire asupra acestei primejdii, care până azi a crescut de zece ori pe cât era atunci!..

sânge; un popor care s'au făcut cunoscut în ochii lumii și prin însușirile sufletului, și prin ale inimii, și prin desvoltarea puterii sale de înțelegere, și prin bărbăția sa. E poporul român stăpân pe o țară frumoasă, mănoasă și sortită, prin așezarea ei, de a fi: poarta de intrare în biserica luminii celei nouă, la marginea Orientului încă barbar!...

Acest popor a avut din vechime și până în zilele noastre, cea mai stranie, cea mai primejdioasă așezare pentru ființa sa națională, fiind o colonie latină perdută între alte mari ginte de sânge străin. Veșnic el s'a găsit față cu un nou dușman, cu o nouă amenințare: Când cu sălbatecile horde dela Miazănoapte, când cu potopul din Asia, care s'a revărsat peste o parte din Europa răsăriteană, când cu nenumăratele încercări de cotropire ale vecinilor săi: Tătari, Unguri, Poloni, etc., când cu otrava de moravuri a Fanarioților, când cu brațul apăsător al protectoratului (scutului) rusesc, — și câte alte nenorociri, isvorite din înăuntru și din afară...

Și bietul vultur românesc, prins în lupte uriașe și de veacuri, deși a pierdut două pene scumpe din aripile lui, una peste Carpați (Bucovina) și alta peste Prut (Basarabia), a eșit biruitor asupra acelei soarte ce l-a prigonit, cu inima întreagă, cu capul teafăr!...

În sfârșit a dat pept cu Turcul care'l ținea în vasalitate (supunere) de 400 de ani, și-a recâștigat neatârnamea vitejește, atrăgându-și laudele Europei. *Și când, sârmanul, se credea scuturat de greutatea nenorocirilor, când se credea intrat într'o viață scutită de griji și de lupte, — iată că se găsește față cu — năvălirea Israelită!... Și, ce-i mai îngrozitor pentru el, față cu o judecată adusă de puterile mari ale Europei, judecată ce pune în primejdie viitorul lui (a poporului român), naționalitatea lui, și chiar avutul său stramoșesc: moșia lui!*)*

Ce este această nouă cumpănă (nouă încercare)? Ce este această nouă năvălire? Cine sunt năvălitorii, de unde vin, ce vreau? Și cine este noul Moisi care-i conduce la

*) Curat povestea hoților de drumul mare, cari stau la răspântiile drumurilor și te atacă pe neașteptate, pe furiș!... În viața popoarelor răspântie de drum sunt războaiele. Acelea hotărâsc, că poporul încăerat în războiu să ajungă la mai bine ori la mai rău. Și hoții de drumul mare în viața popoarelor, Jidanii, atunci stau mai aprigi pe pândă: unde pe cine să-l atace, să-l strâmtoreze, să-l stoarcă cumva?.. Așa pândiră, iată, România la răspântia de drum la care ajunsese după războiul din 1877—78, și așa o pândiră și o atacară după războiul cel mare din 1916—18, storcându-și ei, fără nici o jertfă, alt rând de drepturi, și mai mari, și mai primejdioase pentru viața neamului nostru în țara lui, decât cele dela 1879!

noul „pământ al făgăduinței“, așezat astădată pe malurile Dunării?

Cine sunt năvălitorii? Sunt un popor viu, isteț, neobosit întru îndeplinirea chemării sale; sunt închinătorii celui mai orb fanatism religios (adecă cari țin mai orb și la credința lor); cei mai nesuferitori față de alte neamuri și de alte credințe din toți locuitorii pământului, cei mai peste putință de a fi amestecați cu celelalte popoare ale lumii! Credincioși până la moarte religiei lor, capii lor sunt Rabinii, cari fac legi anume, osebite, pentru ei; patria lor e Talmudul (legea lor cea ascunsă, a doua Biblie a lor, îndemnătoare nu la iubire, ci la ură, la prăpăd față de celelalte popoare)! Puterea lor e nemăsurată, căci se reazămă și se întemeiază pe două alte puteri: *francmasoneria (subsăparea) religioasă și aurul!*

De unde vin acești năvălitori? Judecând după numărul spăimântător ce curge neconținut peste toate granițele țării, pe toate potecile munților, peste plaiuri și peste ape, ar crede cineva că ei fug alungați de undeva, căci năvălirea lor e ca cea a popoarelor din veacurile trecute.

Însă nu!... Ei vin în cea mai mare parte din Impărăția Austriei, unde Evreii se bucură de scutul legilor și unde au căpătat chiar drepturi civile și politice. Ei vin și din Rusia, care le-a dat dreptul de

a ajunge proprietari... Fug dară — de bine!... Pentru ce?... *Aici e taina care trebuie să ne pue pe gânduri!*¹⁾

Ce vreau ei la noi?... O stare mai prielnică ca acolo? Nu, căci după plângerile lor, țara noastră este țara „prigonirilor“!... Vreau patrie? Nu! Căci patria lor este Talmudul; în el cred, în el viețuesc, în el mor! Și acest fanatism (alipire oarbă la legea lor) face tăria lor, căci el îi oprește de a se amesteca cu celelalte popoare și de a se contopi în ele; îi ține ca o nație străină între celelalte națiuni, ca un — Stat în Stat!²⁾

Ei caută dar' aici la noi, nu o așezare socială, nu o patrie, dar o simplă proprietate (stăpânie) lesne de dobândit, ieftină de cumpărat; o proprietate pe care să o poată trece către ori-cine altul, când această vânzare le-ar veni la socoteală;

¹⁾ Cu cât mai mult trebuie aceleași stări de lucruri și arătări, cari se urmează și azi după războiul cel mare, încă în măsură mai mare ca la 1879, — să ne pună pe gânduri!..

²⁾ Acest „stat în stat“ atunci îl voiau. Azi l'au ajuns... Ba încep să fie un *Supra-Stat* în Statul nostru! Ne controlează toată viața de obște, încep să se amestece în școli, cercetându-ne, ca niște stăpâni, cărțile de școală, ca să nu cuprindă o vorbă rea despre ei, despre bunii de Evrei. Ne cârmuesc viața economică și încep să dea ton (glas hotărâtor) și în politica țării! Editura.

o proprietate care, prin așezarea ei, să le fie ca o tarabă deschisă pe pragul ce desparte Răsăritul de Apus.

Găsindu-se înecați între milioanele de locuitori ai marilor țări Europene, ei vreau la rândul lor să înece pe un popor mic, și, prin ajutorul capitalurilor (grămezilor de bani) ce au, să ajungă a fi proprietari și ai pământului acelui popor, iar din vechii stăpâni ai țării, să facă niște sclavi, precum sunt astăzi țărani din Galiția și cei din o parte a Bucovinei!...*)

Iată cum se înțelege această nouă... nu zic „cruciadă“, cuvântul nefiind potrivit cu iudaismul,... voi zice dar: această nouă *Iudaiadă*... („Cruciade“ au fost războaiele creștinilor duse sub steagul crucii, pentru alungarea stăpânirilor păgâne dela Locurile sfinte. Năvalei de acum a Iudeilor spre noi, Vasile Alexandri le zice binenimerit: „Iudaiade“).

Țara e frumoasă, îmbelșugată; ea are orașe mari, drumuri de fier, șosele, așe-

*) Atunci voi au numai să ajungă la drept de a avea și pământul în mâna lor. Azi acest drept îl au. Și ei au pus, în unele părți ale țării, prin Moldova mai ales, mâna pe întinderi uriașe de pământ... Ne scot poporul și din glia lui, plătin-du-i-o bine, numai ca să ajungă ei stăpâni ai acelei glii, — c'apoi ca robi ai lor, vin ei de bună voe foștii proprietari, săracii plugari români... Edit.

zeminte desvoltate, și un popor cam — neprevăzător, ca toate popoarele de viță latină!... *Ce-i mai ușor decât a te așeza tu în locul locuitorilor acestei țări (atât de îndelungrăbdători și nebuni de îngăduitori!), și a face din țara întreagă o proprietate Israelită?*

Dacă acesta este planul năvălitorilor de astăzi, precum totul ne face a o crede că este, el probează încă odată duhul întreprinzător al neamului israelit, și departe de a-i atrage un blam (ocară), el e de natură de a-i atrage lauda și admirarea oamenilor — practici (a celor cari știu cum se trăește în această lume).

Blamul (ocara) s'ar cuveni nouă, Românilor, dacă prin nepăsarea noastră, sau prin alipirea la unele învățături prostești „umanitare“ (adecă așazise: iubitoare de oameni, cruțătoare de oameni...), am da înșine o mână de ajutor la îndeplinirea acestui plan!

Ocara ar cădea pe capul nostru dacă, înșelați de acele învățături înțelese pe dos, sau stăpâniți de o spaimă închipuită, sub înriurirea unei amenințări închipuite, *am uita, că patria română este o moștenire sfântă, incredințată nouă de părinții noștri, pentru ca să o lăsăm și noi întreagă și nepătată copiilor noștri!*

Cine este noul „Moisi“ care conduce

poporul lui Israil către o nouă Palestină? Cine? O adunare de oameni aleși, iubitori de neamul *Ior*, puternici prin legăturile lor sociale în lumea politică, și mai puternici încă prin agentul făcător de minuni, prin aurul îngrămădit la bancherii israeliți, la acești Principi ai banului, după cum îi numesc cu măgulire unele gazete franceze (franceze cu numele, *evreești* în faptă!)

„Alianța Israelită.“

Alianța israelită!.. Nume tainic, dar răsunător și aducător aminte de moarte, ca și numele de Nihilism!.. (Nihilistii erau pe atunci un partid ce lucrau din ascuns cu bombe și alt fel de omoruri, la nimicirea întregii rândueli a vieții în state, și ajungerea la o răsturnare de tot, la o stare iară de sălbătăcie!).

Toți vorbesc cu o mirare cam îngrijată de aceste două numiri („alianță izraelită“ și nihilizm) răsărite de-odată în ochii lumii, dar nimic nu poate măsura întinderea năzuințelor, țelurilor acelor puteri nevăzute.

Alianța Israelită! Minunată și uriașă însoțire! Voința ei este voința întregului neam judaic. Poruncile ei sunt legi ce nu se mai judecă, ci se împlinesc de toți evreii! Un semn al ei, și sute de mii de oameni se înregimentează în tă-

cere sub drapelul negru al năvălirei ; sute de mii, cu cea mai deplină lăpădare de sine, se îndrumează pe calea tristă a emigrației (a plecării în altă țară)... Căci Alianța, noul „Moisi“, le arată viitorul aurit, și ei merg înainte ca valurile inundaătoare a torentelor (a revărsărilor de ape de pe coaste).

In fața unui asemenea fapt de puternică părtinire, *cum dar noi Românii să nu ne îngrijorăm, și să nu ne întrebăm: ce vrea Alianța Israelită la noi?*

Ea vrea și vrea să ridice seminția iudaică dela cădere ; vrea să dea o proprietate mare celor mai săraci și mai neluminați din neamul ei ; vrea, pentru scopuri de mai târziu, să ridice Evreii pe aceeași treaptă cu Românii, și au reușit a atrage pe Europa „civilizată“ (cea învățată), să se învoiască, să le ajute chiar, la împlinirea acestui vis frumos, a acestui plan dibaciu, a acestei mândrii vrednice de oamenii ce se țin „mai presus de alții“, cari formează Alianța Israelită...

*

Acum să cercetăm, pe ce se întemeiază Alianța Israelită, ca să ceară pentru numărșii săi coreligionari drepturi de cetățean în România?

Care sunt serviciile (slujbele, binefa-

cerile) făcute de către mulțimea judaică a acestei țări?

Adus'a ea vre-odată ajutorul ei bănesc la (nevoile lipsele) Românilor, fără a căuta în acel ajutor un câștig cămătăresc? Unitu-s'a ea (jidovimea) cu sufletul la durerile țării? Impărtășit'a ea bucuria ei (a țării) în zilele de biruință? Nu!.. Imi pare rău că trebuie să scot la iveală, că Evreii din Moldova, afară de foarte puține abateri, s'au arătat veșnic nepăsători de soarta României, ba, pot zice, chiar dușmănoși propășirii noastre naționale!.. Unirea Principatelor Moldova cu Muntenia, când s'au prefăcut în România), a fost pentru ei un doliu (o jale)!.. Neatârnarea română i-a îndemnat pe unii la o... plecare din țară! Și lupta Românilor pentru acea neatârnare, a fost pentru ei un cuvânt de a scumpi, de a crește camăta, de a speculă asupra mizeriei (lipsei) obștești!

De la 1842, când au început năvălirile, a crescut camăta și a urmat ruina proprietății mari.

Intemeiat'au la noi evreii așezeminte de folos obștesc? Nu! Gânditu-s'au macar, așanumiții „Prinți ai banilor“ din străinătate, ca să întrebuițeze înrâurirea lor pe lângă puternicii diplomați ai zilei, în folosul acestei țări române, pe care o

priveau ca o *viitoare proprietate a neamului evreesc?*

Nici una din acestea! Singurul Israelit care a încercat la noi o întreprindere zisă de folos obștesc, este vestitul Dr. Strussberg. Și astăzi cunoaștem cât folos personal a tras el din facerea drumului de fier, unic în felul său pe fața pământului, și tot odată *câtă pagubă a suferit și suferă încă țara pe urma aceluia! Ea plătește scump încrederea ce a avut-o într'unul din cei mai renumiți oameni ai păturei înalte evreești!*

Încă odată dar, să ne întrebăm: prin ce apucături Alianța a reușit a câștiga Europa pentru soarta unui neam cu totul străin de neamul nostru, și care nu se poate arăta pe sine în fața lumii europene cu nici un lucru vrednic săvârșit la noi?

Toate acele apucături se reduc la una singură, însă cea mai ducătoare la scop: la înrâurirea *hulirei!*..

„Hulește numai zi de zi, și tot se prinde ceva de cel hulit!“

Apucătura întrebuintată a fost, de a arăta Europei pe nenorociții evrei, ca pe niște biete „jertfe“ ale „prigonirii“ crude române, pentru religia lor, iar pe poporul român a-l zugrăvi în colorile cele mai negre de neîngăduire față de alții, de ură sălbatecă, de barbarie, — așa fel, ca să

deștepte „mila“ Europei pentru evrei, și ațâțarea ei contra Românilor.*)

Și în adevăr, d-lor Senatori, ați văzut cum de vre-o câțiva ani, foile din străinătate credincioase evreilor, au ajuns a fi unelte oarbe a luptei de hulire întreprinsă în contra Românilor! Ori-ce vorbă de ocară, de hulă păcătoasă, ne-a fost aruncată cu belșug de unele jurnale din Viena, din Pesta și chiar din Paris. Am fost descriși ca sălbateci, ca barbari, chiar și ca lași (fricoși ce se dau napoi) în ajunul luptei noastre pentru neatârnaire!..

Cea mai neînsemnată întâmplare ce a atins pe un Evreu, a fost folosită împotriva noastră și înfățișată în străinătate grozav mărită, pentru ca să pornească lumea streină în contră-ne. Și vezi bine aceea ce vedește viclenia: toate întâmplările din țară, restâlmăcite și mărite, au fost arătate lumii ca izvorând din „duhul nostru nesuferitor religios“, — duh ce n'a trăit nici odată în noi!

De pildă: un cârciumar jidov, dovedit de înșelător de falsificare, era depărfat de pe moșia unde își făcea răutățile: Foile străine strigau: Prigonire religioasă!

*) Intocmai ca astăzi! Ba astăzi mai strașnic ca atunci!

Ori-ce măsură deregătorească luată de guvern pentru ordinea și moralitatea publică: Prigonire religioasă!

Ori-ce lege apărătoare a intereselor (trebuințelor) singuraticilor cetățeni, votată de Corpurile Legiuitoare: Prigonire religioasă!

Tot slușbașul, primar, comisar de poliție, subprefect, prefect, procuror, judecător, sunt pentru ei: agenți ai prigonirii religioase!*)

Chiar miniștrii au avut de suferit pentru aceeași bănuială.

Dar mai mult!.. Un Evreu fanatic (orbit de credința lui) se vâără într'o biserică creștină, fură sculele sfinte și le aruncă într'un loc spurcat. Pretutindenea aiurea, chiar în țările cele mai luminate, acel spurcător, ar fi fos rupt în bucăți de poporul scârbit! La noi, furul ticălos scapă teafăr, și pentru-că este dat în judecată, ni se strigă: Prigonire religioasă!

Mai dăunăzi, în mijlocul lașului, ziua în amiaza-mare, cu prilejul înmormântărei

*) Intocmai ca și astăzi! Și vedeți numai mai departe, cum toate erau la 1879 întocmai ca și astăzi: Evreii lucrau după un plan de bătaie înainte și bine stabilit în toate amănunțele lui, și prin urmarea aceluia plan au ajuns treptat-treptat a le birui pe toate, și a câștiga pas de pas tot mai mult din ce atunci numai își doreau, numai își cereau... Azi aproape toate — *le au!* Edit.

unui rabin, evreii au dat probe de cel mai sălbatic fanatism (ură religioasă) ocărând pe creștinii ce-i întâlneau, și chinuind femeile lor. (O preoteasă văduvă ce trăia aproape de cimitirul evreesc, care a ieșit și ea să se uite la înmormântarea popii jidovesc, a fost crunt bătută!) Și poporul român a stat liniștit... Nici un evreu n'a fost atins... Cine însă să plânde de prigonire? — Tot Evreii!

S'au făcut legi restrângătoare, spre a feri pe locuitorul sătean de stoarcerea prin Evreii crâșmari, și cu acest prilej s'au depărtat de prin unele sate câțiva cârciumari ce făceau negoțul cel mai nelegiuit, ba erau chiar gazde de tâlhari... Țipete, răcnete, protestări (cuvinte de împotrivire) în foile evreești: „prigonire religioasă“, — căci religia a ajuns a fi târâtă și prin cârciumi, ca o bună unealtă de clevetire...

Însă, cu toată asprimea legilor restrângătoare, priviți: toate crâșmele și vânzările de tutun, sunt în mâna Evreilor!... Dovadă de „prigonire religioasă“.

Țara e plină de sinagoge (biserici evreești) unde Evreii se bucură de libertatea cultului (închinării) lor... Probă de „prigonire religioasă“.

Evreii se bucură de libera circulare (mișcare), de libera așezare în lungul și latul țării. Ei fac comerțul (negoțul) fără

împedecare, chiar comerțuri neiertate; țin întruniri fără supraveghiere, fondează gazete în care se folosesc de libertatea presei (a tiparului) până la bunul plac, mănuind arma batjocorei în contra Românilor și a Parlamentelor noastre. Tot dovadă de — „prigonire religioasă“.

Ce se mai spun?... Mi-ar trebui zile întregi ca să înșir aci închipuitele dovezi de „prigonire religioasă“, prin cari Alianța Israelită a căutat să zugrăvească în fața lumii neamul românesc ca pe un neam ne-suferitor, barbar, bun de șters de pe fața pământului!

Iată însă o dovadă de mare însemnătate, care se găsește între hârtiile Congresului dela Berlin (Marele Sfat al Statelor, pentru a statori pacea după războiul cu Turcii): e un punct, o zicere, din scrisoarea de învinuire înaintată acelu congres de către Alianța Israelită, învinuire care negreșit a slujit de temelie celor poruncite nouă în Tratatul (Contractul de pace) încheiat în capitala Prusiei.

Veți vedea până unde a mers lipsa de cinste, îndrăzneala hulei și ura israelită în potriua noastră. — Ascultați:

„În România starea Israeliților, *foarte numeroși*, este încă *grozavă!* De doi ani „ei sunt jertfa celor mai crude prigoniri!“ Mai în fiecare an, Europa este uimită de

„povestirea răscoalelor, uciderilor, prăzilor
 „și isgonirilor *cu grămada* (en masse),
 „cărora Evreii sunt jertfă!“

Auziți, Domnilor senatori? *Răscoale, ucideri, prăzi!*... Ar crede cineva că aude vorbind de Maroco, sau de Spania pe timpul lui Torquemada... „Alianța“ a găsit de bine a pune în cărcă României *de astăzi*, cruzimile suferite *aiurea* de Evrei *în veacurile trecute*, prin țările cele mai civilizate.

Dar să citim mai departe:

„La aceste siluiri s'a adăogat... pri-
 „gonirea prin lege, tot așa cu grămada,
 „cu un șir de legi ce scot pe Jidani dela
 „toate întrebuițările, dela toate cărările
 „de viață libere, dela toate slujbele de
 „obște, și dela numeroasele ramuri comer-
 „ciale, împiedecând până și întrebuițarea
 „slujbei lor religioase și căutând, prin toate
 „mijloacele cu putință, a-i scădea la să-
 „răcie mare și a-i degrada (a-i înjosi)“.

Ați auzit? Noi îi împedecăm în sluj-
 bele lor religioase: atunci când *țara e plină*
de sinagoge (biserici jidovești!) Noi îi apă-
 șăm la neagră sărăcie, atunci când comer-
 țul întreg și industria, și avutul de bani
 sunători, *sunt în mâna lor*. Noi îi înjosim,
 când se înjosesc ei înșiși prin orbia cre-
 dinței lor și prin înjositoarele lor năravuri!

Cum găsiți temeinicia acestor învinuiri,
 și ce nume se cuvine purtării Israeliților?

Mai departe (scriu Jidanii în plângerea către sfatul de pace):

„În zadar Puterile garante (chezeșui-toare) rezămându-se pe art. 46 din Convenția dela Paris, care dă (în România) *„Israelitilor drepturi civile cel puțin, se plângea împotriva acestei politici nedrepte și barbare... Români au rămas fără milă pentru Israeliti!...“* — Și altele.

Auziți cum Evreii ne înjură, cum ne dau nume de barbari, chiar într'o scrisoare oficială menită a fi sub ochii Congresului (sfatului Păcii)!

Iată ce se scrie în acea Convențiune (Încheiere de pace) din 19 August 1858, lucruri de cari noi, se spune, că nu ne-am fi ținut:

„Art. 46. Moldovenii și Valahii de „toate riturile (religiile) creștine, se vor „bucura de opotrivă de drepturi politice. „Aceste drepturi se vor putea da și altor „culte (celor de alte credințe) prin legi ce „se vor aduce“, — și altele.

„Se vor putea da“, nu vrea să zică că: *se vor da negreșit!* Nu are un înțăles obligător pentru Români. Cu toate acestea, asemenea rândueli s'au înscris în lege, în Codul civil (Legea Cetățenească) din 1864. (Vezi art. 9 și 16). Care Evreu însă a voit să se folosească de ele? Nici unul!...

Pentru ce? Pentru-că Evreii, afară de un prea mic număr, nu țin la naționalizare română, nu țin la drepturi politice; ei țin numai la drepturi civile, adică la drepturi de a cumpăra pământuri, rămânând tot sub scutul străin! Ei țin la ștergerea art 7 din Constituțiune (paragraful din vechea Lege de temelie a țării, care nu le dădea drepturi de cetățeni români), pentru ca odată puși pe aceeași linie cu ceilalți străini din țară, să se folosească de dreptul de a deveni proprietari de averi nemișcătoare rurale (la țară, la sate) și să ajungă ast-fel scopul lor de a deveni stăpânii acestei țări!

Iată, Domnilor, cum „Alianța“ a lucrât cu câștig pe câmpul murdar al hulei, și Europa, dusă în rătăcire, a crezut-o! A crezut-o Europa „luminată!“...

Noi am desprețuit aceste clevetiri zilnice răspândite prin foile de pretutindeni, și am săvârșit greșala de a nu ne apăra la timp dinnaintea lumii în care eram huliți, și de a răspunde la niște învinuiri mincinoase ce ascundeau un scop viclean, arătând la rândul nostru adevărul. Și acest adevăr este, că nu noi Românii suntem prigonitorii, ci noi suntem prigonii! Nu noi săvârșim fără-de-legea „prigonirii religioase“ în contra Evreilor, ci Evreii săvârșesc crima prigonirii pe toată linia con-

tra noastră, prigonire și religioasă și economică și națională!

Am întrelăsat de a desfășura în ochii Europei icoana îngrozitoare a năvălirii după un plan născut și stricător de suflete, al Evreilor, unii isgoniți din Austria și din Rusia pentru purtările lor nelegiuite, iar cei mai mulți trimiși la noi din porunca Alianței Israelite. Am întrelăsat de a pune în privirea lumii întregi lungul șvod de locuitori aduși la sapă de lemn, și familii odată avute și astăzi căzute în sărăcie, prin unealta ticăloasă a cămătăriei și prin hrăpirea nesățioasă a Evreului, ce stoarce Moldova. Am întrelăsat de a tipări în foile europene durerosul și înspăimântătorul șir de mucenici a nenorociților Români otrăviți de Evrei, prin băuturi falsificate.

Spiritul, *apa de foc*, vărsată de Americani în gura sălbaticilor, a ajutat mai mult a nimici poporul vechiu de acolo, de cât armele de foc!..

Rachiul otrăvit, vândut de Evreu prin satele noastre, are aceeaș țintă și dă acelaș rod: Demoralizarea (stricăciunea sufletească), secarea puterilor, tâmpirea și moartea!

Acesta este adevărul adevărat! Iar nu câteva întâmplări singuratice și foarte rari, cari e treaba poliției să le pe-

depsească, și pe cari Alianța Isralită le adună cu multă dibăcie pentru ca să întocmească din ele un tablou (o icoană, o numărătoare) de „prigonire religioasă“.

Privească Europa nepărtinitoare starea înfloritoare a celor ce se zic prigonii de noi, în asemănare cu starea de mizerie (sărăcie grea) a celor ce sunt învinuiți a fi „prigonitorii“, și spună, ca încheere, de care parte este prigoana?

Tâlcuiască-ne Europa cea învățată, această arătare singură în felul ei și stranie în istoria omenirii: cum „prigonitul“ se bucură de toate libertățile religioase și comerciale, cum poate el circula (umbla) și se poate așeza unde-i place; cum poate clădi burguri (case ca niște cetăți) și poate ridica sinagoge, și scoate gazete, și poate ținea întruniri publice, fără nici o împedecare, fără nici un control (supraveghere) din partea guvernului? Și cum, pe de altă parte, prigonitorul (Românul) să fie supus la toate sarcinile Statului, să fie stors până la măduvă de cel așazis „prigonit“ (Întocmai ca astăzi! Edit.), și totuși, în loc să înainteze, să se îmbogățească în paguba „prigonitului“, din contră, el, stăpânul în țara lui, să scadă, să ajungă la marginea mizeriei (negrei sărăcii) și, în sfârșit, să tindă a perî sub valurile năvălitoare a celor „prigoniți“ de el?

Fac chemare către Europa luminată, fac chemare chiar la acei Israeliți, cărora simțul de dreptate și de cinste, nu le este străin, să mărturisească: de care parte este prigoana?

Dar se va găsi poate un filantrop (iubit de oameni), om de Stat, economist politic, care ar zice, că Românul prigonitor e leneș, și „prigonitul“ evreu e harnic; că Românul trebuie să dea pas evreului, fiind unul înțepenit și celalalt lucrător.

La această stranie vorbă, voi răspunde aceluia economist-politic, atât de aspru în privința Românului și atât de larg la inimă în privirea Evreului, îi voi răspunde pofțindu-l să-și arunce ochii pe câmpiile țării și să vadă, cine muncește sub arșița soarelui în lunile de vară? Cine, cu sudoarea lui, scoate roada pământului, pentru ca economistul-politic să aibă cu ce trăi în lux și pentru ca Evreul „prigonit“ să aibă din ce stoarce câștig fără muncă?

Românul e leneș? Dar!... El e leneș la câștiguri neiertate, și această lene îl cinstește, căci e o însușire care e o dovadă de suflet curat.

În sfârșit, lămurească Europa luminată o altă arătare: Cum se face, că Evreii din țările în care se bucură de toate drepturile cetățenești, *fug de acele țări, se lepădă de acele drepturi, și vin cu sutele*

de mii să se arunce în ghiarele „prigoanei“ din România?

Cum se face, că în timp de 20 de ani, numărul celor „nenorociți“ de „prigonirea“ dela noi, a crescut dela 80,000 până peste 400.000?

Iată un tablou îngrozitor de creșterea numărului acestei populațiuni năvălitoare:

Numărătoarea din 1859 arată pentru populațiunea României următoarele cifre: 4,299.000 creștini, 135.000 jidani; de tot 4,425.000 suflete.

Sporirea prin nașteri mai mult decât morți, după dovezile numărătoarei, ne dă până la 1872 următoare cifre: 4,586.500 creștini, 260.000 jidani. Sau, de tot în 1872: 4,846.500 suflete.

Pe temeiul aceleiași creșteri, la sfârșitul anului 1879, se poate socoti sporul astfel: 4,759.500 creștini, 335.800 jidani. Sau, de tot în 1879: 5,095.300 suflete.

Cifra de 335 800 jidani azi, în 1879, este prea mică: întâi pentru-că punctul de plecare, adică numărătoarea din 1872, este greșită, arătând mai puțin; a doua, pentru-că nimic nu este mai greu decât însemnarea acurată a nașterilor și a morților la Evrei; și a treia, pentru-că în acea cifră nu se cuprinde sporul prin venirea Evreilor din afară dela 1872—1879. Așa fiind, numărul de 400 mii evrei, cât

vom fi având astăzi, se poate privi ca adevărat și mai degrabă ca — cel puțin!

Din cifrele de mai sus se vede, că, pe când locuitorii creștini, în 20 ani, dela 1859—1879, au sporit cu 470.000 suflete, adică cu a 9-a parte, evreii în acelaș timp au crescut cu 200.800 suflete, adică cu *de 2 ori și jumătate, pe câți erau nainte!*

Di Moseau de Ioness, arată tabloul următor (la 1879):

În Svedia și Norvegia se află abia 450 jidani, adică 1 jidan la 7,500 locuitori;

Anglia, 1200 jidani, adică 1 la 1750 locuitori;

Elveția, 1970 jidani, adică 1 la 1100 locuitori;

Prusia, 135,000 jidani, adică 1 la 800 locuitori;

Franța, 60,000 jidani, adică 1 la 600 locuitori;

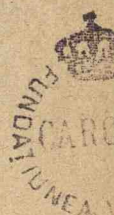
Italia 38.000 jidani, adică 1 la 500 locuitori;

Danemarca, 6000 jidani, adică 1 la 330 locuitori;

Grecia, 7000 jidani, adică 1 la 140 locuitori;

Germania, 150,000 jidani, adică 1 la 90 locuitori;

Belgia și Olanda, au 80.000 jidani, adică 1 la 27 locuitori;

Austria, 453.000 jidani, adică 1 la 60 locuitori;

Rusia, 658.000 jidani, adică 1 la 58 locuitori;

Turcia, 389,000 jidani, adică 1 la 26 locuitori;

Noi putem acum adăoga:

România, are 400 000 jidani, adică 1 la 13 locuitori!

Prin urmare, România are de 2 ori mai mulți Evrei, decât Turcia, statul din Europa care are cei mai mulți jidani, și de 6000 ori mai mulți decât Svedia, care are cei mai puțini evrei.

Luând numai Statele cu cele mai mari cifre de Ovrei, vedem că:

In Italia, jidanii fac a 700-a parte din numărul locuitorilor;

In Franța, a 600-a parte;

In Germania, a 144-a parte;

In Belgia, a 112-a parte;

In Rusia, a 110-a parte;

In Austria, a 79-a parte;

In România, (cea care așa de cumplit îi „prigonește“) Jidanii fac a ***13-a parte*** din numărul întreg al locuitorilor! (La 1879).

Mare atragere are pentru neamul israelit această „prigonire!“ Mare, dulce li

se pare, de vreme ce toți *aleargă la dânsa*, ca la un geșeft plin de mari foloase.

Binevoiască dar, Europa a înțelege, odată pentru totdeauna, că, precum în veacurile trecute evreii prigonii pentru religia lor în Franța, Anglita, Germania, Italia, Spania și Portugalia, găseau un adăpost în țara Română, tot asemenea și în zilele noastre, Evreii neprigoniți astăzi în acele țări civilizate, *aleargă iar la noi*, cu sutele de mii... Inșă nu pentru ca să fie prigonii de Români, ci pentru ca să aibă ei la rândul lor rolul de prigonitori și să prigonească pe acei ce le dau bună primire!...

Numerii vorbesc așa de limpede!

Incă odată: *Iată adevărul!*

Și totuși, Europa a crezut și crede chiar din potrivă, atâta de dibaciu a fost înșelată bunăcredința ei, atât a fost de lucrătoare, de înrîuritoare, de neîmpăcată, de victorioasă, arma clevetirei (a hulirii mincinoase) aplicată în contra noastră de Alianța Israelită!

Aci stăm și ne întrebăm cu mirare: cum niște oameni ca acei ce stau în Comitetul Alianței Israelite, s'au înjosit a se sluji de o armă atât de deșăurătoare? Căci nimic nu-i mai înjositor pe lume, ca rolul de „calomniator“ (hulitor cu minciuni)! Și ne place a crede, că înșiși acei oameni

au fost duși în rătăcire de către niște corespondenți (vestitori prin scris) orbi de ură și de rea credință, de aci din țară. Astfel, pe temeiul înștiințărilor mincinoase ce primeau, au dus și ei în rătăcire pe cei mai înalți ai Congresului dela Berlin.

Prin urmare, România este astăzi jertfa unei rătăciri, a unei greșeli, isvorită dintr'o păcătoasă ponegrire.

Ce urmare a avut asupra soartei noastre acea rătăcire, acea greșală? Urmare zdrobitoare, umilitoare și înfierătoare pentru nația Română!

Europa, scârbită de icoana atâtor „cruzimi“, atâtor „nelegiuiri“, atâtor fapte de „barbarie“, săvârșite (!) de noi asupra nenorociților de Evrei, ne-a osândit (în sfatul dela Berlin), — fără a ne asculta!

Europa, încredințată că suntem un popor nesuferitor, orb de ură, barbar și prigonitor, ne-a pus pe acelaș rând cu sălbatecii din Africa. A găsit că nu facem parte din veacul XIX, din acest veac de lumină, și că suntem buni de pedeapsă!

Europa dară, a hotărît a nu recunoaște neatârnarea noastră, până mai întâi nu vom pune capăt „barbariei“ noastre, până nu vom înceta de a „schingiu“ pe Evrei, până ce, în sfârșit, nu vom da acestora — *drepturi civile și politice!*

Iată starea adevărată în care ne aflăm: un popor învinuit, osândit fără judecată, în fața altui popor hulitor și năvălitor!

Indignarea (scârba și răsvrătirea sufletească a) Europei, a fost atât de mare, încât nu i-a îngăduit de a lua în samă:

1. Că *neatârnarea noastră ne-am câștigat-o noi înșine, cu arma în mână, cu prețul sângelui nostru!* Că neatârnarea noastră este un fapt desăvârșit și recunoscut de marii Atleți (luptători uriași) ai războiului din urmă: de Impăratul Alexandru și de Sultanul, fostul nostru suveran; că neatârnarea noastră nu ne-a fost dată de pomană de alții, ci că acea glorioasă „pomană” ne-am făcut-o noi înșine prin vrednicia noastră!

2. Că fiind noi părtași învingători la războiu, nu învinși, vredniceam a fi scutiți de ori-ce condiții (puncte de învoială) umilitoare, într'un contract de pace încheiat în urma războiului la care am luat parte ca biruitori!

3. Că contractul de pace dela San-Stephano, care nu a fost desființat în întregul său, hotărâse neatârnarea noastră.

4. Că dreptul dintre popoare nu obligă pe o nație care n'a fost înfățișată la un Congres, a se supune îndatoririlor puse ei de acel Congres, atunci mai cu

seamă, când ea este învingătoare, iar nu învinsă !

Taină și de mirare e dară, cum Alianța Israelită a reușit a vîrî pe nesimțite în Contractul dela Berlin o pricină cu totul străină războiului din Răsărit (dintre Ruși-Români și Turci) : pricina Evreilor, și țintește a deslega această pricină în Parlamentele Române.

Meșter avocat a fost Alianța Israelită dacă, ațâțând nemulțumirea Europei în potriiva noastră, a aprins'o în așa măsură, încât Europa să ne osândească pe noi Români: a plăti pacea Orientului cu o bucată din pământul nostru, cu Basarabia, și să ne osândească a plăti recunoașterea neatârării noastre, cu jertfirea dreptului nostru de-sine-stătător de a ne face legile ; să ne osândească, în urmă, a da drepturi la sute de mii de streini izgoniți de aiurea și adăpostiți între noi !

Europa avea alte treburi de regulat în Congres, treburi mult mai însemnate pentru ea, precum, de pildă, aceea a opririi înscrise în Constituția noastră (Legea de temelie a țării) cu privire la colonizarea țării cu neamuri străine (adecă a aducerii și așezării de neamuri streine în țară), art. 3.

Cum s'ar putea împăca dară ștergere-articolului (paragrafului) 7 (punând în

locul lui unul deosebit prielnic Evreilor) cu ținerea articolului 3, când cel dintâi va porunci colonizarea evreiască, și cel din urmă (3) oprește ori-ce colonizare cu streini? Să aibă Evreii mai multe slobozenii decât Francezii, Germanii, Italienii și alți streini?

Inzadar marele Cancelar al imperiului Rusesc, prințul Gorceakof, cel mai chemat a spune adevărul în pricina evreiască, în zadar s'a ridicat împotriva art. 44, arătând marea deosebire ce este între evreii din Apus și acei din Răsărit, spunând chiar, că aceștia sunt o *primejdie pentru popoarele de dincoace de Carpați*, — glasul său n'a fost ascultat, căci... trebuia să fim noi pedepsiți pentru „fărădelegile“ noastre de popor „barbar“, nesuferitor și „prigonitor“.

De acolo a isvorât articolul nou 44 (care poruncește să se dea drepturi largi Evreilor, înlăturând articolul 7 care nu le dădea).

Și iată-ne, dar, înfierăți în ochii lumii pe temeiul unor simple calomnii (știri mincinoase).

Înfierăți ! Căci art. 44 cuprinde în prescripțiile sale un subînțeles : zugrăvirea noastră de popor nesuferitor, barbar și prigonitor !

Cine este înfierat cu această numire hulitoare? Noi Poporul român ! Noi, care

cu tot dreptul putem cere să fim socotiți ca poporul cel mai liberal (cel mai dătător de libertate) dintre toate popoarele lumii de azi!

Noi neîngăduitori! Noi cari n'am avut niciodată un Ghetto în orașele noastre, și care ne-am deschis granițele la fuga spre noi a tuturor acelor nenorociți evrei prigoniți, desprețuiți, schingiuiți în Franța, Germania, Italia, Spania, și aiurea!

Noi „barbari“? Noi cari am făcut liberi pe vecinii Asiei de 1748, pe când Creștinii erau servi în celelalte State apusene.

Noi barbari! Noi cari în timp de 30 de ani numai, am desrobit Țigani, lăpădând astfel un drept feudal (de a avea iobagi) de veacuri, fără lupte, fără vărsare de sânge ca pe aiurea, ci dimpotrivă, cu cea mai creștinească milă.

Am liberat Românii clăcași, desființând boerescul (îndatorirea de a lucra în clacă boerilor) și ridicându-i pe slujii noastre la rangul de cetățeni, făcându-i chiar proprietari printr'o singură trăsătură de condeiu! Și aceasta fără lupte, fără vărsare de sânge ca aiurea, ci dimpotrivă cu însuflețirea cea mai viuă. Desființarea unui drept feudal și vechiu de veacuri, care ținea pe frații nostri sub jug, a fost cea mai frumoasă sărbătoare națională.

Am dat drepturi politice Armenilor așezați în țară de 400 de ani, oameni linișițiți, muncitori și iubitori de patria lor.

Am făcut încă mai mult, noi cei „barbari“, noi cei înfierăți : am trecut Dunărea, ca să ajutăm liberarea unui neam străin nouă : desrobirea Bulgarilor !

Noi suntem „barbari“ ? . Noi am vrednicit această ocară a doua-zi după-ce, în lauda lumii, ne-am dovedit vrednicia sub zidurile Plevnei ? După-ce ne-am dovedit ce îngăduitori suntem de veacuri neîntrerupt ?

Și cine a început pornirea în Congres pentru ca să ne arunce pe frunte această crudă ocară ?.. Națiile — de același sânge cu noi!..

Franța ! Acea țară cu inimă largă și dătătoare de libertăți ; Franța atât de dragă nouă, căreia îi datorim înțelegerea de la Paris ; în sânul căreia noi Românii mergem mai bucuros ca aiurea, de aproape o jumătate de veac, spre a ne deprinde a fi cu inimă largă, liberali și dătători de libertate. Franța, a cărei nenorociri au găsit un răsunset așa de adânc în inimile noastre. Franța lui François I-iu, care după bătălia dela Piava, a strigat cu o nobleță cavalerescă : „Totul e pierdut, afară de onoare (de cinste) !“

Atât de puternică a fost înrâurirea hu-

lirei vărsate asupra noastră, și greșala, ră-tăcirea, isvorâtă din acel izvor necurat, că a înduplecat pe Franța a fi în acel sfat de pace — prielnică evreilor.

Italia!.. Care a spus cu mândrie în parlamentul ei, că e „sora României!“ Italia eroului rege Victor Emanoil, și a marelui cetățean Cavour, doi uriași cari au pus temelie la unitatea și neatârnairea Italiei, fără a jertfi onorul ei. Italia ne-a aruncat hula... Sora a înfierat pe soră (la cererea evreilor)...

Atâta putere de a întoarce lucrurile pe dos a fost în hulirea vărsată asupra noastră și greșala isvorâtă din ea!

Turcia singură, către care noi ne-am purtat dușmănește, s'a grăbit a recunoaște neatârnairea noastră, fără ocolire, și ast-fel și-a recâștigat simțămintele noastre bune.

Cu Turcia am avut o socoteală de veacuri de încheiat... Am încheiat'o sub zidurile Plevnei, și am rupt legăturile noastre de supunere ei, rămânând în legături de prietenie...

Am scăpat atunci de un stăpân, care, de altfel, se ferea de a ne porunci, cinstind dreptul nostru de ocârmuire de sine. Și, ciudat joc al soartei,... astăzi ne găsim față cu cinci alți „stăpâni“ (cele 5 mari state cari erau hotărâtoare în Sfatul de pace dela Berlin) cari, rezemându-se

pe o greșală, ne poruncesc legi și ne dau pedepse!..

Ce am câștigat în schimb? Ce ne folosește „neatârnarea“, dacă suntem siliți a ne începe această neatârnare, cu o faptă de supunere umilitoare?..

D-lor Senatori !.. În fața unei stări de lucruri atât de nefirești, ce avem de făcut? Care trebuie să fie ținuta noastră?

Avem a ne pătrunde de înțelesul sfânt al trimeriei noastre aici în sfatul Țării și, cu voința tare, hotărâți, avem să spunem cu curagiu, precum și cu cuviința noastră cunoscută, Puterilor cari iscălesc Pacea dela Berlin:

„Am fost huliți în ochii voștri; huliți într'o măsură așa de mare, încât dintr'un popor liber și care dă și altora libertate, ce suntem, am ajuns a fi socotiți de voi ca un popor nesuferitor față de streini, barbar și prigonitor !..

„Această hulire, a izbutit a naște în sufletele voastre nemulțumirea, care v'a dictat articolul 44 din Contractul de pace dela Berlin.

„Acel articol (paragraf) 44, prin aceea că pune o condiție (un punct de învoială) pentru ca să ne recunoască neatârnarea noastră, cuprinde un blam nevrednicit de noi, o ocară care lovește mândria noastră Română !

„Deci, decât recunoaşterea unei neatârări pătată cu umilire, — mai bine o nerecunoaştere, ce o scuteşte de înfierare !

„Hula a fost vicleană, plină de răutate, aprinderea voastră (contra României) neîntemeiată, pedepsirea noastră nedreaptă.

„Deci noi, Români, cu tot respectul datorit marilor Puteri ale Europei civilizate, dar totodată cu toată bărbăţia unui popor ajuns prin sine neatârnat, venim să facem chemare la inima voastră şi la simţământul vostru de dreptate, pentru ca să aflaţi adevărul, şi, prin urmare, să nu supuneţi recunoaşterea neatârării României, unei cerinţe ce atacă dreptul ei de a-şi da legi, şi atacă toată onoarea ei.

„Lăsaţi la libera noastră hotărîre, la buna noastră chibzuială, să regulăm treaba cu evreii, într'un chip potrivit cu cerinţele lumii luminate de azi, pe care le-am dat cu mână largă altora, şi potrivit cu interesele (trebuinţele) noastre economice şi naţionale, — precum din libera noastră voe am făcut-o asta cu Români odinioară servi, cu Țigani odinioară sclavi, cu Armenii şi cu Bulgarii.

„Recunoaşteţi neatârarea noastră deplină, pentru ca să nu rămâe nici umbră de blam (de ocară), nici o înfierare pe

fruntea României, și atunci punem în vedere, că vom face schimbare în unele rânduri al Constituției noastre.

„Dacă nu, iată, cu adâncă părere de rău, dăm de știre, că : datoria noastră de Senatori fiind aceea, ca să păstrăm Constituția (Legea de temelie a țării), iar nu să o sfâșiem într'o clipă de strâmtorare neașteptată, și chemați a păstra neatinsă mândria națională, — ne vom vedea îndatorați de statornicia noastră, a a mână pentru un timp mai bun schimbarea Constituției.

„Această vestire o facem, fără nici un gând de a îndârji, de a ne arăta îndărătnici, ci chiar sub forma unei rugăminți, îndreptate de noi acelor Mari Puteri (State), cari știu ținea sus drapelul (steagul) mândriei lor, și cari ne vor da voie a urma pilda lor, pentru ca astfel să fim vrednici a ne lua și noi locul alături de ele...”

Nu mă îndoiesc, că toți D-nii senatori, precum și toată țara, simt nedreptatea și ocara amară ce ni-s'a făcut, din pricina unei simple greșeli, venite dintr'o hulă nedreaptă aruncată asupra noastră, înse se vor găsi negreșit unii dintre soții mei, cari, conduși de un duh de băgare de samă prea departe dus, îmi vor face întimpinări:

Unii vor zice poate, că Europa, luând odată o hotărâre în privința noastră, nu ar putea să-și mai schimbe părerea asupra ei; prin urmare pasul nostru de a nu ne supune judecății ei, ar fi din parte-ne o îndărătnicie fără înțelepciune.

Voiu răspunde că, ar fi să nesocotim duhul de dreptate al Puterilor civilizate, dacă am crede că, cunoscând rătăcirea în care au fost duse asupra noastră, s'ar întehi a ținea față de noi o hotărâre pedep-sitoare, înjositoare și nevrednicită, în Contractul de pace dela Berlin. Voi adăugi că învinovățitul care-și cere dreptatea, nu e „îndărătnic“ față de judele său, și că a nu primi înfierarea pe fruntea țării, a nu primi sinuciderea neamului nostru, nu este un act de îndărătnicie!

Europa e prea luminată ca să pue în cumpănă mândria sa de putere uriașă, cu dreptul sfânt al unui mic popor ce a vrednicit totdeuna bunăvoința ei. Europa cunoaște, că mândria bărbătească a unei nații, nu se măsoară după numărul locuitorilor săi, precum onorul (simțul de cinste) și curagiul unui om, nu se măsoară după mărimea trupului lui.

Altul va zice, poate, că s'ar unì cu părerea mea, dacă în dosul respingerii noastre de a ne supune, am avea 300.000 de baionete. Voiu răspunde, că dreptul

nostru e mai tare decât 300.000 de baionete, cari, dacă le-am avea și am voi să facem întrebuințare de ele, ne-am găsi în față cu 300.000 baionete ale Europei unite în contra noastră.

Prin urmare, nu 300.000 de baionete ne-ar putea porunci datoria noastră de a feri fruntea țării noastre de înfierare, și dreptul nostru de ocară.

Altul va zice că art. 44 nu coprinde nici un gând de hulă împotriva nației române, ci numai o cerere, pentru ca țara să fie primită în marea familie Europeană, precum de pildă sunt cerințele la care este ținut a se supune ori-cine, care doarește de a face parte dintre membrii unui club (unei însoțiri).

Stranie întimpinare! L'aș întreba pe acel întimpinător, dacă ar primi să între într'o adunare, pe lângă cerința de a se ucide mai întâiu, sau cel puțin pe lângă cerința de a trece printr'o ciungărire înjositoare...

Altul va zice că — trebuie să facem oare-cari jertfe, pentru ca să intrăm și noi odată în marea familie Europeană. Voi răspunde D-sale, întrebându-l dacă nu a băgat de seamă în unele familii câte o rudă scăpătată, care are mai mult înfățișarea și rostul de slugă, decât acela de rudă; care e suferit în „casa dinainte“, cu ce-

rința de a nu-și scoate la iveală legăturile sale cu stăpânii casei; care e pus la masă în coada mesei, și dacă sunt mai mulți meseni sau au mai sosit meseni de seamă, e trimis să prânzească jos cu servitorii...

Această stare de rudă scăpătată și umilită, eu nu o primesc pentru România, când e să între în „familia Europeană“, și îmi place a crede, că fiecare dintre noi gândește ca și mine : că România și-a câștigat titlurile sale de nobleță pe câmpul războiului, că, prin urmare, are dreptul de a face intrarea sa în lume, cu fruntea sus, iar nu cu capul plecat!

Altul va zice că, în sfârșit, tot trebuie să facem ceva în folosul... Evreilor, pentru ca să mulțămim Europa, și să ștergem din Constituția noastră acel articol 7. (care restrângea drepturile Evreilor), și care e pricina stării noastre de astăzi.

Da, trebuie să facem ceva. Însă ce, și cum, și când? Iată întrebarea. Dacă Europa, prețuind faptele noastre din cei din urmă 30 de ani, și încredințându-se prin acelea că suntem un popor iubitor și dă-tător de libertate, ar fi recunoscut cu inimă largă neatârănarea noastră, câștigată de noi înșine, iar nu dată nouă pomană, și dacă în urma acestei recunoașteri deschise, ar fi cerut dela noi oficios, să desființăm stavila (pedeca) pusă în calea evreilor, — noi

Românii, cu dărnicia și simțul de mulțumire ce ne împodobeste, ne-am fi grăbit a face pentru Israeliti mai mult de cât vom putea face acum!

Lăsați la propria noastră pornire și în libera noastră judecare, ne-am fi arătat mai liberali, mai darnici, în privința evreilor, decât acum, că ne vedem loviți în mândria noastră națională, în dreptul nostru suveran de a ne face legile (nu a ni le porunci alții), și apăsați sub sâlnicie străină.

Alianța Israelită prin nerăbdarea ei de a dobândi drepturi civile și politice pentru cei de-o religie cu ea, a dus Europa în rătăcire, pentru ca Europa să facă apăsare fără suflet asupra noastră. Sfârșitul este, că națiunea română să simte vătămată, că România se simte amenințată, că poporul este ațâțat într'o măsură care poate să tragă după sine întâmplări dure-roase! Prin urmare, aleșii săi sunt ținuți a fi cu mare băgare de samă la atingerea de Constituția noastră, și, pot zice, sunt obligați la o cruțare grabnică în ce privește darea de drepturi neamului israelit!

Iată sfârșitul nerăbdării Alianței israelite, nerăbdare legiuită, o recunosc, dar nesocotită și nepolitică.

Eu însumi, care am numele de urător al Evreilor, mă simt cu toate acestea

destul de civilizată, pentru ca să găsim, că trebuie să facem Evreilor o stare mai potrivită în țara noastră.

Dar când, cum, și în ce împrejurări?

Nu sub sila adusă de art. 44, nu sub apăsarea piezișă a Alianței Israelite, — ci din voia noastră de Stat neatârnat și recunoscut. — Fără siluire!

Căci, dacă am urma altminteră, dacă ne-am supune a trece sub furcile caudine a acelui nenorocit art. 44..., știți cu ce ne-am alege?

Am mărturisit noi înșine de drepte învinuirile Alianței Israelite, și am recunoscut starea de „barbarie“ ce ni se aruncă în față, făcând mărturisire că suntem vinovați, — fapt ce ar rămânea ca o pată vecinică pe paginile istoriei noastre naționale.

Supunându-ne cu capul plecat pedepsei cuprinsă în art. 44, am lua deprinderea poruncii, și, ca Stat neatârnat, am ajunge la o stare mai tristă decât cea din timpul când eram supuși la Ruși și eram conduși de ordinele venite dela Petersburg și de firmanurile (poruncile Domnești) sosite din Stambul (dela Sultanul turcesc)!

În sfârșit am ajunge la cea mai tristă umilire: aceea de a datori recunoașterea neatârării noastre, nu jefelor noastre, nu

vitejiei noastre, nu Românului care și-a vărsat sângele pe câmpiile Bulgariei, — nu simțului de dreptate al Europei, dar am datori-o în parte... cui?.. Alianței Israelite!.. Asemenea Prințul nostru, care a făcut războiul ca șef Suveran, în fruntea bravei sale armate, Prințul Carol de Hohenzollern, nepotul marelui Împărat al Germaniei, și Domn al Românilor, el, care și-a câștigat titlul măreț de Prinț neatârnat, și-ar datori acest titlu istoric, nu vitejiei sale, nu bărbăției soldatului Român... ci cui?... în parte — Alianței Israelite!

Ce ar zice dar' țara întreagă, dacă i-am găti o asemenea așezare în istorie? Ce ar zice Românul care s'a luptat voios pentru neatârnamea moșiei strămoșești?

Țara și-ar întoarce ochii cu durere dela noi.

Românul ar zice: Nu-mi mai cereți de azi înainte sângele meu, dacă acel sânge vărsat, nu slujește decât la trunchierea țării și la înjosirea mândriei naționale!

Pentru acest cuvinte, când astăzi România vine cu istoria sa în mână, pentru ca noi să scriem pe paginile ei, al nostru cuvânt de: *Nu!*, eu unul rup pagina sortită pentru înscrierea umilirei țării, iar pe cealaltă pagină scriu cu inima mea: mândria și scăparea ei!

Iată cuvintele pentru cari susțin A-
dausul meu (de nu se da drepturile cerute
de Sfatul dela Berlin, Evreilor).

Am zis!...

= În legătură cu această vorbire, — citiți și Vorbirea filosofului Vasile Conta rostită în Adunarea Deputaților, în același an, în această pricină.

(Se găsește tot la Administr. foii „Libertatea” în Orăștie).
